

STAVANGER KOMMUNE

Tertialrapport 2. tertial 2023

Likviditets- og låneforvaltning & strøm

1 Innledning:

Stavanger kommunestyre vedtok nytt finansreglement for Nye Stavanger kommune den 24.03.23. Kommunedirektøren skal i henhold til ny kommunelov § 14-13 og forskrift av 18.11.19 nr. 1520 § 52 nr. 3 sikre at finansreglementet inneholder bestemmelser som hindrer kommunen i å ta vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen, og som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Ifølge finansreglementet skal det rapporteres på aktiva forvaltning (overskuddslikviditet), gjeldsforvaltning og likviditet.

Formål med finansforvaltningen:

1. Reglementet skal ivareta grunnprinsippet i kommunelovens formålsbestemmelse om optimal utnyttelse av kommunens tilgjengelige ressurser med sikte på å kunne gi best mulig tjenestetilbud.
2. Stavanger kommunes finansielle posisjoner skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid samtidig som det sikres størst mulig forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling.

Nøkkeltall

	2. tertial 2023	1. tertial 2023	Året 2022
Realiserte poster	0 mill.	2,3 mill.	-0,7 mill.
Avkastning	0,15 %	0,92 %	0,5 %
Referanseindeks	0,50 %	1,7 %	-2,2 %
Plasseringer til markedskurser	731 mill.	734 mill.	729 mill.
Gjennomsnittlig bankinnskudd ¹	2 474 mill.	2 588 mill.	3 047 mill.
Brutto lånegjeld²	12 586 mill.	12 316 mill.	11 372 mill.
Rentesensitivitet ved 1% endring – etter 1 år	26 mill	34 mill	30 mill.
Gjennomsnittlig lånerente	3,13 %	3,04 %	2,48 %
<i>Nibor; eksklusiv låne margin:</i>	4,32 %	3,41 %	2,07 %
<i>2 års rente/referanseindeks inkl. 0,60 % margin</i>	5,18 %	4,19 %	3,62 %
<i>10 års renteswap; eksklusiv låne margin:</i>	3,80 %	3,17 %	3,02 %

¹ Inkludert Kommunale Foretak

² Brutto lånegjeld før avsatte avdrag

2 Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Kap. 4, - kommunens finansreglement

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet.

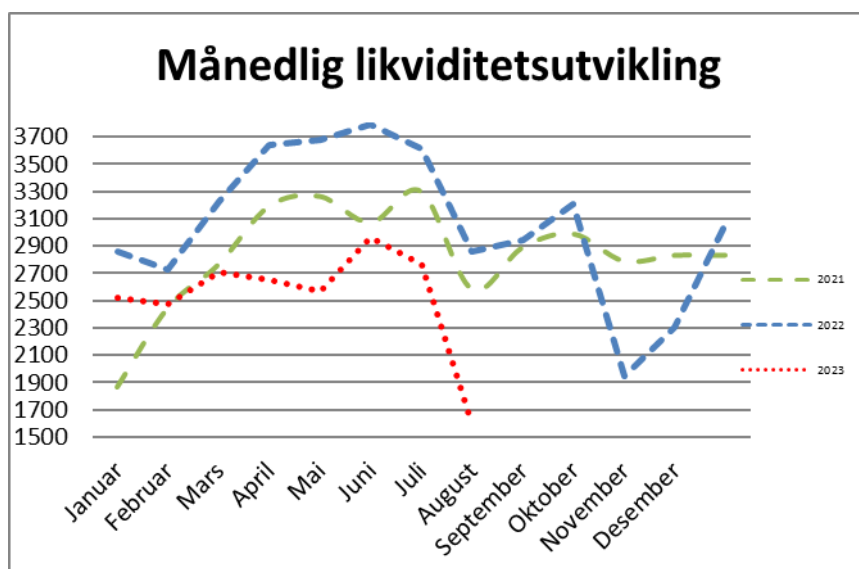
2.1 Driftslikviditet

Kap. 4.1, - kommunens finansreglement

Stavanger kommune skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventet likviditetsbehov de neste 60 dager. Driftslikviditet skal plasseres gjennom kommunens hovedbankforbindelse, eventuelt supplert med innskudd uten tidsbinding i banker med minimum rating A-..

Tabellen 2.2.1 nedenfor viser kommunens innestående midler på konsernkonto. Innestående midler for 2. tertial var i gjennomsnitt 2 474 millioner, uten likviditetsfond. Det er plassert 1 600 millioner i to forskjellige likviditetsfond med lav finansiell risiko og høy likviditet. Grafen viser gjennomsnittlig innskudd på konsernkonto eksklusive finansplasseringer, inkludert det som er tatt opp av årets budsjetterte og vedtatte låneopptak.

2.1.2 Månedlig likviditetsutvikling

2.2 Overskuddslikviditet

"Kap. 4.2, - kommunens finansreglement"

Plassering av kommunens overskuddslikviditet kan gjøres innenfor den investeringshorisont som avdekkes via likviditetsprognosen. I henhold til finansreglement, kapittel 4, kan en plassere overskuddslikviditeten i markedet, men til lav finansiell risiko og høy likviditet.

Tabell 2.2.1

Stavanger kommune har ved utgangen av 2. tertial 2023 plassert 1 600 millioner i to

Overskuddslikviditet	2. tertial 2023	1. tertial 2023	Året 2022
Endring urealisert gevinst	25 915	14 561	Kr 4,5 mill.
Realisert gevinst/tap		-	Kr 0 mill.
Direkte avkastning	0,3	4,4	Kr. 5,7 mill.
SUM	25 915	14 565	Kr 10,2 mill.

Stavanger kommune har hovedbankavtale med SR-Bank for perioden 01.01.2021 til og med 31.12.2023, med benyttet opsjon til og med 31.12.2024.

3 Låneporteføljen

Kap. 5 - kommunens finansreglement

Minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente, minimum 1/3 skal ha fast rente, mens 1/3 skal vurderes ut ifra markedssituasjonen.

3.1 Rentedurasjon pr. 31.08.2023

Rentedurasjonen sier noe om hvor følsom låneporteføljen er overfor en endring i rentenivået. (Mill kroner)

Durasjonsintervall	Pålydende	Rentedurasjon
Under 1 år	5 615	0,19
1-2 År		0,0
2-3 år		0,0
3-5 år	1 800	4,17
5-10 år	3 171	6,39
Over 10 år	2 000	10,8
Totalt	12 586	4,01

Rentedurasjonen på kommunens brutto innlånsportefølje pr. utgangen av 2. tertial 2023 var på 4,01 Ved utgangen av 1. tertial 2023 var den på 3,60. Ifølge finansreglementet skal den være på mellom 0,5- og 5 år, med 2 år som normalnivå. Referanseindeksen (2års-renter inkl. margin 0,60%) er på 5,18 %, mens kommunens gjennomsnittsrente er på 3,13 %.

3.1.1 Status gjeld og avdrag pr. 31. august 2023:

(Millioner kroner)

Brutto lånegjeld pr. 31.12.22   kr. 11 372
(Stavanger kommune)

Låneopptak i 2023:

Obligasjonslån, 15 års fast rente   Kr   700
Obligasjonslån, 15 års fast rente   Kr   100
Startlån Husbanken   Kr   500

Avdrag:

Betalt avdrag 01.01. – 31.08.23   kr.   86
Avsatte avdrag   kr.   272

Brutto lånegjeld pr.31.08.23   kr. 12 314

Låneportefølje pr kreditor:

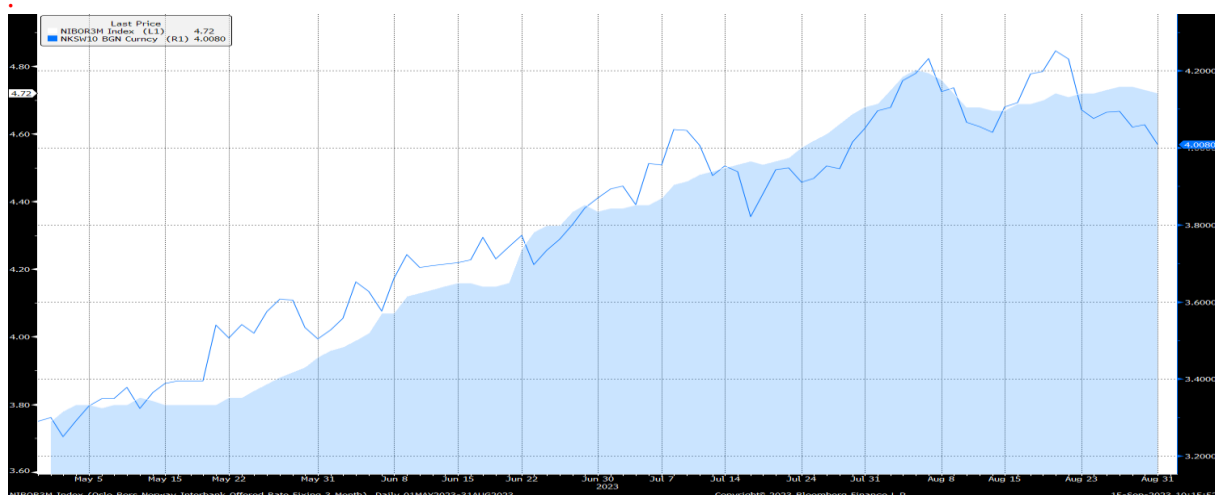
(Millioner kroner)

Durasjonsoversikt	Netto Beløp	Rentedurasjon	Rente	% - av totalgjeld
Husbanken – Startlån	3 353 mill	2,52	3,33 %	27 %
Kommunalbanken	1 043 mill	0,30	2,56 %	8 %
Obligasjonslån	8 190 mill	3,92	4,08 %	65 %
Renteswapper	(1 850 mill)	(4,71)	(1,84 %)	
Totalt	12 586 mill	4,01	3,13 %	100 %

I henhold til Kommunestyrets vedtak i sak 114/22 årsbudsjett 2023 og sak 54/23 tertialrapport pr 30.04.23, er det budsjettert med følgende lånerammer i 2023:

- 1 ,076 mill. kr til finansiering av egne investeringer
- 500 mill. kr i startlån til videre utlån
- 149,5 mill. i låneramme Stavanger utvikling KF

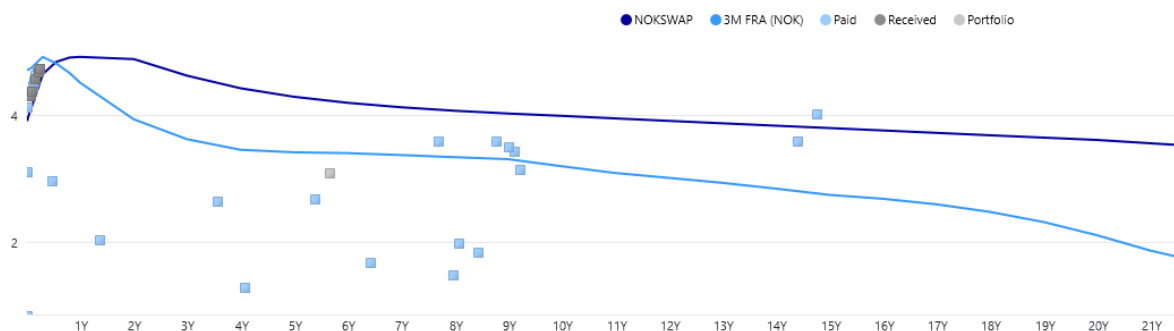
Kommunedirektøren har ved utgangen av august en portefølje bestående av 11 obligasjonslån for til sammen 8,2 milliarder kroner. Rentetillegget for ulike finansieringer varierer, men ved utgangen måneden er marginen ca. 0,01 % for 3 måneders løpetid og ca 0,75 % for 10 års finansiering. Kommunalbanken har til sammenligning et påslag på mellom 0,60-0,80%. En oppnår en betydelig besparelse over tid ved å legge ut disse sertifikatene og obligasjonene. Men besparelsen må også sees i sammenheng med durasjonen for lånene, samt markedets vurdering av Stavanger kommune som låntaker. Gapet reduseres i vår portefølje da strategien er å flytte låneforfallene lengre ut, for å unngå kortsiktig finansiering.

Renteutvikling for Nibor 3 mnd og 10 års renten – per 31.08.2023 (2. tertial 2023).

Porteføljeoversikt:

RATE POSITIONS

4 Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

”Kap. 6, - kommunens finansreglement”

Langsiktige finansielle aktiva er den delen av kommunens finansielle eiendeler som i henhold til foreliggende prognoser, budsjetter og planer, ikke skal benyttes til drift, investering eller nedbetaling av gjeld de neste 48 måneder.

4.1 Avkastning i 2. tertial 2023

Stavanger kommunes finansportefølje hadde en avkastning for 2. tertial 2023 på 0,15 % mot 1. tertial 2023 på 0,92 %. Referanseindeksen er opp 0,5 %.

Sum verdiskapning i 2. tertial 2023:

(millioner)

	2. tertial 23	1. tertial 23	Året 2022
Endring urealisert tap/gevinst	Kr -13,8 mill.	Kr - 8,7 mill.	Kr -23,6 mill.
Realisert gevinst	Kr 0 mill.	Kr 2,2 mill.	Kr -0,7 mill.
Direkte avkastning	Kr. 15 mill.	Kr. 13,1 mill.	Kr. 27,9 mill.
Sum	Kr 1,2 mill.	Kr 6,7 mill.	Kr 3,6 mill.

4.1.1 Porteføljeoversikt og avkastning:

Risikoklasse	Aktivaklasse	Markeds verdi, mill. kr	Resultat i % 2. tertial 23	%-vis andel av porteføljen
1	Bankinnskudd	66	1,8	9 %
2	Obligasjoner med garant	32	0,4	4 %
3	Industriobligasjoner, typ	166	1,8	23 %
4	Ansvarlige lån, fondsobl	197	0,5	27 %
5	Aksjefond	5	0,4	1 %
6	Egenkapitalbevis	31	-1,9	4 %
	Grønne Investeringer	234	-1,6	32 %
	Sum	731	0,15	100 %

Vårt bankinnskudd defineres som klasse 1. Investeringene i finansielle omløpsmidler ligger innenfor rammene i gjeldende finansreglement. En ytterligere selektering, av papirer i klasse 2 til og med 3 er fokus, samt fornuftig reduksjon/justering av klasse 4. Det er fremdeles tilfredsstillende rentenivåer i klasse 4, men de kortsiktige verdiendringene kan slå ut i redusert verdiskapning for perioden. Klassene følges opp kontinuerlig.

4.2 Avvik fra finansreglementets rammer pr 31.08.2023:

Det er ikke observert noe avvik fra finansreglementets rammer ved utgangen av 2. tertial 2023

5 Stresstest hele finansporteføljen

Det skal i henhold til finansreglementet gjennomføres stresstest for å beregne porteføljens mulige tapsrisiko og størrelsen på bufferfondet.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn ved utarbeidelsen av stresstesten for august 2023:

- Ligningskurser pr. utgangen av rapporteringsmåned
- Saldo ansvarlig lånekapital Lyse AS kr. 891 832 500 millioner
- Renteøkning på 1,5 %
- Fall i aksjemarkedet på 20 %

Stresstest Stavanger kommune					
	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med flytende rente	36 %	4478	1,50 %		67,2
Gjeld med fast rente (eksl. swaps)	64 %	8108		3,0	
Finanspassiva	100 %	12586			67,2
Innskudd i bank og korte pengem.	85 %	4095	1,50 %		-61,4
Norske omløpsobligasjoner	14 %	669	1,50 %	3,0	30,1
Norske aksjer	1 %	48	20,00 %		9,5
Utenl. aksjer	0 %	11	20,00 %		2,1
Netto valutaeksponering		0			
Finansaktiva	100 %	4823			
Samlet tap for markedsrisiko for langsiktige finansaktiva					41,8
Mulig tap vil utgjøre :		47,5			

Denne stresstest ser på total brutto lånegjeld opp imot våre aktiva, inkludert utlån til Lyse. Lån til vann-/avløp og renovasjons sektor, samt startlån er inkludert i våre finanspassiva, men er ikke tilsvarende med på aktiva-siden. De sistnevnte utlån er ikke med tilsvarende på aktivasisiden og gir seg utslag i et høyere mulig tap enn dersom disse hadde vært inkludert i kommunens finansaktiva. Stresstesten viser kr 47,5 millioner for 2. tertial 2023 mot kr 46 millioner pr 1. tertial 2023 for kommunens samlede finansforvaltning. Ved 2.tertialens utløp er bufferfondet til Stavanger kommune på kr 150,7 millioner. Vi vurderer rentemarkedet kontinuerlig for beste gjeldene «innlåns-/utlåns verktøy» som gir oss god forutsigbarhet. Dette vil redusere det totale behovet for bufferfondet. I henhold til vedtatt finansreglement, skal rådmannen avsette eventuelle realiserste kursgevinster dersom bufferfondet er lavere enn det som stresstesten viser.

Finansiell strøm oversikt for Stavanger kommune:

Porteføljeoversikt STRØM - Stavanger Kommune		2. tertial 2023	1. tertial 2023	Året 2022
Faktisk/forventet forbruk	MWh	26 596	48 159	116 165
Systempris - Sikringsgrad i %	%	80 %	81 %	57 %
Systempris - Sikringspris	NOK / KWh	0,24	0,65	0,44
Systempris - Markedspris	NOK / KWh	0,46	0,92	1,37
Områdepris - Sikringsgrad %	%	80 %	80 %	50 %
Områdepris - Sikringspris	NOK / KWh	0,32	0,49	0,54
Områdepris - Markedspris	NOK / KWh	0,33	0,24	0,76
Kostnad - Porteføljepri	NOK / KWh	0,62	1,45	1,44
Alternativ Spotpris	NOK / KWh	0,79	1,45	2,06

Stavanger, 15/09/23

Lauritz Haarr d.y.
Finansrådgiver, Økonomi og Eierskap